

Kontrollskrivning 4

1. Matrisen B ges av

$$B = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 5 & -10 \\ 1 & 0 & 2 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}$$

- (a) Visa att matrisen B har ett egenvärde 1.
  - (b) Vilken multiplicitet har egenvärdet 1?
  - (c) Finn en bas till egenrummet associerat med egenvärdet 1.
2. Vi modellerar vädrets utveckling från dag till dag genom att låta varje dag befinna sig i något av följande tre tillstånd: soligt (tillstånd 1), molnigt (2) och regn (3). Sannolikheterna för att gå från ett tillstånd till ett annat antas ges av övergångsmatrisen:

$$P = \begin{bmatrix} 2/3 & 1/9 & 1/6 \\ 1/9 & 2/3 & 1/6 \\ 2/9 & 2/9 & 2/3 \end{bmatrix}$$

Övergångsmatrisen har tre distinkta egenvärden. Det största egenvärdet är 1.

Lotta som är 5 år, snart 6, tycker bäst om solsken. Speciellt önskar hon sig solsken på sin födelsedag.

- (a) Två dagar före sin födelsedag konstaterar Lotta att det regnar. Vilken initial sannolikhetsvektor svarar det mot? Vilka blir sannolikheterna för de olika vädertyperna på födelsedagen?
- (b) Tyvärr blev det regn på födelsedagen också. När hon nu haft sådan otur undrar Lotta vad chansen är att det blir solsken på hennes 7-årsdag. Beräkna en (mycket god) approximation för sannolikheten för att det blir sol på 7-årsdagen.

3. En matris $A = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -2 & 0 \end{bmatrix}$ har egenvektorerna $\mathbf{v}_1 = \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}$ och $\mathbf{v}_2 = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix}$, med respektive egenvärden $\lambda_1 = 2$ och $\lambda_2 = -1$.

- (a) Finn den allmänna lösningen till differentialekvationen $\mathbf{z}'(t) = A\mathbf{z}(t)$.
- (b) Skissa lösningarna $\mathbf{z}(t) = \begin{bmatrix} x(t) & y(t) \end{bmatrix}$ som trajektorier i xy -planet. Markera egenrummen till de två egenvärdena i grafen.
- (c) Har lösningarna en attraktor, en repellator, eller en sadelpunkt?
- (d) Om vi skulle byta tecken på egenvärdet λ_1 , beskriver lösningarna en attraktor, en repellator, eller en sadelpunkt?

4. Betrakta matrisen

$$A = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}.$$

Matrisen kan faktoriseras som $A = PCP^{-1}$, där $P = [\operatorname{Re}(\mathbf{v}) \quad \operatorname{Im}(\mathbf{v})]$ och $\mathbf{v}$ är en egenvektor till A . Här har vi använt notationen att $\operatorname{Re}(\mathbf{v})$ och $\operatorname{Im}(\mathbf{v})$ betyder real- respektive imaginärdelen av $\mathbf{v}$. Vidare kan matrisen C skrivas

$$C = \begin{bmatrix} a & -b \\ b & a \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} r & 0 \\ 0 & r \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \cos(\phi) & -\sin(\phi) \\ \sin(\phi) & \cos(\phi) \end{bmatrix}.$$

- (a) Bestäm egenvärdena och motsvarande egenvektorer till A .
- (b) Bestäm a , b , r och ϕ ?

5. Beräkna projektionen av $\mathbf{x} = \begin{bmatrix} 3 & 1 & 0 \end{bmatrix}^T$ på $\operatorname{Span}(\{\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2\})$, när $\mathbf{v}_1 = \begin{bmatrix} 1 & -1 & -1 \end{bmatrix}^T$ och $\mathbf{v}_2 = \begin{bmatrix} 1 & -2 & 1 \end{bmatrix}^T$.

6. Finn en ortogonal bas med samma linjära hölje som

$$\left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} \right\}.$$